

Slovíčka:

adresas (m)	adresa
ambasada (f)	velvyslanectví
autobusas (m)	autobus
bilietas (m)	jízdenka, letenka
čia – ten	zde – tam
dabar	teď
firma (f)	podnik
gerai	dobře
gyventi, gyvena, gyveno	žít; bydlet
kaimynas (m), kaimynė (f)	soused, sousedka
labai	velmi
leisti, leidžia, leido	dovolit
mama (f)	matka
mašina (f)	auto
miestas (m)	město
pri(si)statyti, pri(si)stato, pri(si)statė	představit (se)
profesorius (m), profesorė (f)	profesor, profesorka
reisas (m)	spoj (letecký)
stotis (f)	nádraží
studentas (m), studentė (f)	student, studentka
šiek tiek	trochu
štai	tady
taip pat	taktéž, také
tėvas (m)	otec
vizitinė kortelė	vizitka

Zájmena „tai“, „šis/ši“, „tas/ta“

tai (česky „to“):

Tai yra čekas – To je Čech

Tai yra lietuvė – To je Litevka

Tai yra Jonas Baltėnas – To je Jonas Baltėnas

Tai yra Ona Pūkienė – To je Ona Pūkienė

Tai yra knyga – To je kniha

Tai yra arklys – To je kůň

šis (tento) / **ši** (tato) ↔ **tas** (tamten) / **ta** (tamta)

Šis studentas yra čekas.

Tas studentas yra bulgaras.

Ši studentė yra austrė, o ta studentė yra albanė.

Tento student je Čech.

Tamten student je Bulhar.

Tato studentka je Rakušanka a tamta je Albánka.

Ar šis studentas kalba lietuviškai?

Ar tas ponas yra Vaclovas Havelas?

Šis vyras kalba vokiškai, angliškai ir čekiškai

Ta moteris nekalba mongoliškai

Mluví tento student litevsky?

Je tamten pán Václav Havel?

Tento muž mluví německy, anglicky a česky

Tato žena nemluví mongolsky

4.1 Časování sloves – indikativ praesens (přítomný čas), typ „-ia“

Schéma:

kmen přítomného času + koncovky: (aš) **-iu** (mes) **-iame**
(tu) **-i** (jūs) **-iate**
(jis, ji/jie, jos) **-ia**

Příklad:

leisti, **leidžia**, leido (*dovolit*): leidž-ia

aš	leidži iu (= leidž+iu)	mes	leidži ame (=leidž+iame)
tu	leidi i (=leid+i)	jūs	leidži iate (=leidž+iate)
	jis, ji, jie, jos		leidži ia (=leidž+ia)

4.2 Fráze:

leiskite prisistatyti – dovolte abych se představil / představila

leiskite pristatyti – dovolte abych představil

(labai) malonu – (velice) mě těší

4.3 Přivlastňovací zájmena

aš – <i>mano</i>	mes – <i>mūsų</i>
tu – <i>tavo</i>	jūs – <i>jūsų</i>
ji – <i>jos</i>	jie – <i>jų</i>
jis – <i>jo</i>	jos – <i>jų</i>

Litevská přivlastňovací zájmena nerozlišují gramatický rod.

Příklady:

Mano mama (*moje matka*)

Mano tėvas (*můj otec*)

Jūsų bilietas (*Vaše jízdenka*)

Mūsų autobusas (*naš autobus*)

Pro přivlastňování osobě se užije jméno v genitivu, např. Petro mašina (*Petrovo auto*)

4.4 Přehled deklinačních vzorů litevských substantiv. (Viz příloženou tabulku)

4.5 Důležitá tázací slovíčka a odpovědi.

Kas? (Kdo? Co?)

Kas tu esi?	Aš esu Saulius Labanauskas. Aš esu studentas. Aš esu lietuvis. Aš esu Aušra Rodūnienė. Aš esu studentė. Aš esu lietuvė.
Kas Jūs esate?	Aš esu profesorius Dovydas Liaudanskas. Aš esu profesorė Audronė Gintvilienė.
Kas tai yra?	Tai yra studentas Saulius Labanauskas. Tai yra mašina. Tai yra stotis.

Kas yra Vilnius?	Vilnius yra Lietuvos sostinė.
Kas yra Saulius Kondrotas?	Saulius Kondrotas yra profesorius.

Kaip? (Jak?)

Kaip tu kalbi?	Aš kalbu lietuviškai, čekiškai, slovakiškai
Kaip tu gyveni? („Jak žiješ“=Jak se máš?)	Aš gyvenu gerai („Žiji dobře“=Mám se dobře)

Koks? Kokia? (Jaký? Jaká?)

Koks tavo/Jūsų vardas?	Mano vardas Arūnas. Mano vardas Ingrida.
Kokia tavo/Jūsų pavardė?	Mano pavardė Rupšys. Mano pavardė Rupšaitė.
Koks tavo/Jūsų adresas?	Mano adresas yra: Koblížná 4, Brno, Čekija. Mano adresas yra Architektų 27-18, Vilnius, Lietuva.
Koks tavo/Jūsų reisas?	Mano reisas nr. 7681 Vilnius-Praha
Kokia tavo/Jūsų mašina?	Mano mašina yra „Škoda Octavia“

Kur? (Kde?)

Kur tu gyveni? Kur Jūs gyvenate?	Aš gyvenu Vilniuje, Prahoje, Brno
Kur yra stotis?	Stotis yra ten.
Kur yra Vilnius?	Vilnius yra Lietuvoje
Kur yra profesorius?	Profesorius yra universitete.
Kur jis dirba?	Jis dirba universitete. Jis dirba stotyje. Jis dirba Prahoje.
Kur ji studijuoja?	Ji studijuoja universitete. Ji studijuoja Vilniuje.

Iš kur? (Odkud?)

Iš kur tu esi? Iš kur Jūs esate?	Aš esu iš Lietuvos
Iš kur yra Jan Hus?	Janas Husas yra iš Čekijos
Iš kur yra Friedrich Schiller?	Frydrichas Šileris yra iš Vokietijos

4.6 Komunikacinė situacija – „Jak se seznámit“

Oficiální tón:

<i>Filipas</i>	Labas vakaras!
<i>Rimantas</i>	Labas vakaras!
<i>Filipas</i>	Leiskite prisistatyti: Filipas Beranžė iš Prancūzijos. Dirbu ambasadoje. Štai mano vizitinė kortelė.
<i>Rimantas</i>	Malonu. Rimantas Petrulis. Profesorius, dirbu universitete.
<i>Filipas</i>	Labai malonu.

Neoficiální tón:

<i>Jūratė</i>	Labą dieną! Mano vardas Jūratė, pavardė Kielaitienė. Aš – jūsų kaimynė. Kuo Jūs vardu?
<i>Izabelė</i>	Aš Izabelė Beranžė iš Prancūzijos. Dabar gyvenu čia.
<i>Jūratė</i>	Labai malonu.
<i>Izabelė</i>	Man taip pat malonu.

Familiární tón:

Mantas Labas! Kaip tavo vardas?
Mišelis Mišelis. O koks tavo vardas?
Mantas Mantas. Aš čia gyvenu.
Mišelis Aš taip pat.
Mantas Ar tu lietuvis?
Mišelis Ne, aš – prancūzas.
Mantas Kalbi lietuviškai?
Mišelis Šiek tiek. Gerai kalbu prancūziškai ir angliškai. O tu?
Mantas Lietuviškai.

4.7 Domáci úkol

Vyčasujte slovesa *būti, dirbti, studijuoti, eiti* a *leisti*, utvořte od nich i záporné tvary a přelořte.